

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทด้านการปกครองหมู่บ้านของผู้ใหญ่บ้าน ตำบลบ้านระกาศ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ” การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

- ๓.๑. รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การหาคุณภาพของแบบสอบถาม
- ๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

๓.๑. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

๓.๒. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในตำบลบ้านระกาศ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน ๔,๓๒๑ คน จึงดำเนินการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้จากสูตรของทาร์ยามาเน่ (Taro Yamane)^๑ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๖๖ คน โดยผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตารางที่ ๓.๑ แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

หมู่บ้านในตำบลบ้านระกาศ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
หมู่ ๑ บ้านปึกกา	๕๗๒	๕๐
หมู่ ๒ บ้านบางนางเพ็ง	๓๓๒	๓๐

^๑ ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS, พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร : บริษัท วี. อินเทอร์เน็ต พรินท์ จำกัด, ๒๕๕๒), หน้า ๔๙.

ตารางที่ ๓.๑ ต่อ

หมู่บ้านในตำบลบ้านระกาศ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
หมู่ ๓ บ้านระกาศ	๕๕๘	๔๐
หมู่ ๔ บ้านคลองใหญ่	๗๔๘	๕๖
หมู่ ๕ บ้านคลองระกาศ (เกาะล่าง)	๒๔๓	๓๐
หมู่ ๖ บ้านคลองระกาศ	๔๔๗	๓๐
หมู่ ๗ บ้านคลองระกาศ (เกาะบน)	๓๔๑	๓๐
หมู่ ๘ บ้านคลองบางกง	๔๔๒	๔๐
หมู่ ๙ บ้านคลองปิ่นแก้ว	๓๔๐	๓๐
หมู่ ๑๐ บ้านคลองไทรโยค	๒๙๘	๓๐
รวมประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๔,๓๒๑	๓๖๖

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

๓.๓. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

๑) ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทด้านการปกครองหมู่บ้านของผู้ใหญ่บ้าน ตำบลบ้านระกาศ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการแล้วกำหนดเป็นกรอบ ปัจจัยให้ครอบคลุม เนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ทำการวิจัย

๒) สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทด้านการปกครองหมู่บ้านของผู้ใหญ่บ้าน ตำบลบ้านระกาศ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ตามกรอบปัจจัยที่กำหนดไว้ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น ๓ ตอนดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ตำแหน่ง และรายได้ต่อเดือน มีลักษณะเป็นแบบปลายปิดให้เลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทด้านการปกครองหมู่บ้านของผู้ใหญ่บ้าน ตำบลบ้านระกาศ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย P = Planning บทบาทด้านการวางแผน O = Organizing บทบาทด้านการจัดการองค์กร C = Command บทบาทด้านการวางแผนกำลังคน C = Co-ordinate บทบาทด้านการประสานงาน และ C = Controlling บทบาท

ด้านการควบคุมประเมินผลมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ๕ ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คะแนน การแปลความหมาย

๕	หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด
๔	หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก
๓	หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง
๒	หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย
๑	หมายถึง	ความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับบทบาทด้านการปกครองหมู่บ้านของผู้ใหญ่บ้าน ตำบลบ้านระกาศ อำเภอบางป๋อ จังหวัดสมุทรปราการ มีลักษณะเป็นแบบคำถามปลายเปิด (Open ended Questionnaire)

๓) นำแบบสอบถามที่สร้างแล้วไปหาคุณภาพต่อไป

๓.๔ การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการหาความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

๑. หาความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน ๕ ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรง ตามเนื้อหา (Content Validity) จากนั้นจึงนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของแต่ละข้อ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ได้ค่า IOC มากกว่า ๐.๕ ขึ้นไปทุกข้อ

๒. หาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุง แก้ไข จากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๐ คน แล้วนำมาตรวจให้คะแนน เพื่อหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของความเชื่อมั่นตามวิธีการ ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๘๘๑

๓. ปรับปรุงแบบสอบถามให้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์สำหรับใช้จริงต่อไป

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๑) ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโครงการหลักสูตร พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขออนุญาตผู้นำชุมชนในการทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

๒) ผู้วิจัยได้ทำการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างและรับกลับคืนด้วยตนเอง

๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

๑) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการหา ค่าความถี่ (frequency) และ ค่าร้อยละ (percentage)

๒) บทบาทด้านการปกครองหมู่บ้านของผู้ใหญ่บ้าน ตำบลบ้านระกาศ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ วิเคราะห์โดยการหา ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

๓) การเปรียบเทียบบทบาทด้านการปกครองหมู่บ้านของผู้ใหญ่บ้าน ตำบลบ้านระกาศ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ วิเคราะห์โดย การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance) และในกรณีที่พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุด (Scheffe')

๔) ข้อมูลปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับบทบาทด้านการปกครองหมู่บ้านของผู้ใหญ่บ้าน ตำบลบ้านระกาศ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ ที่ได้จากแบบสอบถามวิเคราะห์ โดยการเขียนความเรียงเป็นรายด้าน

๕) เกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับบทบาทด้านการปกครองหมู่บ้านของผู้ใหญ่บ้าน ตำบลบ้านระกาศ อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ มีดังนี้^๒

ช่วงค่าเฉลี่ย การแปลความหมาย

๔.๕๐ – ๕.๐๐ บทบาทด้านการปกครองหมู่บ้านของผู้ใหญ่บ้านอยู่ในระดับมากที่สุด

๓.๕๐ – ๔.๔๙ บทบาทด้านการปกครองหมู่บ้านของผู้ใหญ่บ้านอยู่ในระดับมาก

๒.๕๐ – ๓.๔๙ บทบาทด้านการปกครองหมู่บ้านของผู้ใหญ่บ้านอยู่ในระดับปานกลาง

๑.๕๐ – ๒.๔๙ บทบาทด้านการปกครองหมู่บ้านของผู้ใหญ่บ้านอยู่ในระดับงานน้อย

^๒ ชูศรี วงศ์รัตน์, เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย, พิมพ์ครั้งที่ ๗, (กรุงเทพมหานคร : เทพเนรมิต, ๒๕๔๑), หน้า ๗๕.

๑.๐๐ – ๑.๔๙ บทบาทด้านการปกครองหมู่บ้านของผู้ใหญ่บ้านอยู่ในระดับน้อยที่สุด